

La perspectiva de gènere als partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya 2015

Daniel Peiró

Programa Ciutats i Persones

Col·leccions CiP

Informes

número 12, 2017

Institut de Ciències Polítiques i Socials
Adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona

Informes

Informes és un espai digital de difusió de materials d'investigació sobre gènere o feminisme. Es tracta de recerques realitzades per les persones que, com a part del seu període formatiu superior en ciències polítiques, socials o estudis de gènere, han format part de l'equip de Ciutats i Persones. Informes és una col·lecció no periòdica amb dipòsit legal: B.20634.2012

Els Informes formen part dels Materials CiP, l'espai de difusió propi del Grup de Recerca Ciutats i Persones. Des de l'any 2008, aquestes col·leccions donen sortida a estudis sobre Gènere i/o sobre Municipalisme, les temàtiques objecte de recerca d'aquest grup.

Autoria

Estudi elaborat per **Daniel Peiró Conde** durant la seva estada de pràctiques al Departament de Ciutat i Persones de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials de Barcelona. Actualment Graduat en Ciències Polítiques i de l'Administració per la Facultat de dret de la Universitat de València

Objectiu i metodologia

Objectiu

L'objectiu final de l'estudi serà l'elaboració d'una taula reflectint el grau de perspectiva de gènere que tenen cadascun dels partits i es compararan els resultats amb l'obtingut a la taula classificatòria anterior "Nova/Vella política".

Univers d'estudi

Al recent cicle electoral comptarem amb la presència de nous partits a l'arena política com foren Ciutadans a nivell estatal, Podem (que es presentà a Catalunya sota el paraigües de Catalunya Si Que es Pot) o la Candidatura d'Unitat Popular, a més de altres candidatures presentades ja amb anterioritat. Tant a les eleccions al Parlament de Catalunya del passat 27 de setembre, com a les Eleccions Generals del 20 de desembre, aquests partits aconseguiren una representació major a l'aconseguida a les anteriors.

Al cas de les catalanes, el caràcter plebiscitari que aquestes tingueren per a alguns dels partits presentats (reduint el vots a un Sí o No a la Independència) va traure cert protagonisme mediàtic a altres punts dels programes dels partits com poden ser les mesures per la igualtat de gènere, les polítiques de sostenibilitat de l'economia o del medi ambient entre altres. Entenent que la igualtat efectiva de gènere és un dels canvis socials que, per la seva urgència, aquesta nova vessant política sorgida dels moviments socials del 15M defensa més activament.

En aquest document es farà un anàlisi comparatiu sobre les expectatives de feminització dels partits i de canvis en la agenda per a fer front als problemes reals entre els quals estan la desigualtat de gènere i la violència masclista. L'univers de l'estudi serien els 6 partits que es repartiren els 135 diputats i diputades del Parlament de Catalunya:

- Junts pel Sí (JuntsxSí): 62 diputats i diputades
- Ciutadans (C's): 25 diputats i diputades i diputades
- Partit Socialista Català (PSC): 16 diputats i diputades
- Catalunya Si Que Es Pot (CSQP): 11 diputats i diputades
- Partit Popular (PP): 11 diputats i diputades
- Candidatura d'Unitat Popular(CUP): 10 diputats i diputades

Font: Parlament de Catalunya

Metodologia d'anàlisi

La metodologia escollida per l'anàlisi serà la comparació dels partits polítics atenent a diferents criteris, que per les seves característiques, s'entenen com representatius del compromís que els partits tenen amb la igualtat de gènere. Aquests objectes a comparar són:

- El programa electoral: El programa electoral d'un partit es presenta com a declaració de la seva ideologia, defensa dels seus valors, a més d'expositor de les seves propostes i dels seus plans d'acció política o de govern. Per tot açò es tracta d'un objecte d'anàlisi apropiat. Els indicadors de gènere escollits per a la comparació són la transversalitat del programa, l'ús del llenguatge no sexista i el protagonisme de les dones i el feminisme.
- La comunicació del partit polític.
- La representació de les dones a les llistes dels diferents partits polítics

La seva importància i operacionalització es desenvolupen al començament de cadascun dels apartats.

Operacionalització de la dicotomia nova política/vella política

La classificació entre partits de "Vella" i "Nova" política és imprecisa i abstracta, les característiques atribuïdes a cadascun d'ells depenen de com s'avaluen o comparen. El qualificatiu de "Nova" política juga el paper de diferenciació amb el joc polític anterior, i aquesta caracterització no és nova. José Ortega y Gasset féu una conferència fa ja més de 100 anys anomenada "Vieja y Nueva Política" i que començà dient: "Las nuevas generaciones no entran en la política (...) advierten que son extrañas totalmente a los principios, a los usos, a las ideas y hasta al vocabulario de los que hoy rigen los organismos oficiales de la vida española. ¿Con qué derecho se va a pedir que lleven, que traspasen su energía, mucha o poca, a esos odres tan caducos, si es imposible toda comunidad de transmisión, si es imposible toda inteligencia?"(Ortega, 1914:1) Com podem veure, el distanciament entre governants i poble no és un tret nou del nostre sistema polític actual. Tampoc els sorgiment de nous partits polítics defensant una recuperació d'aquesta connexió perduda amb noves formes de participació en la presa de decisions.

Amb l'explosió de la bombolla immobiliària, i el posterior moviment del 15M al 2011, aquesta distinció s'ha tornat a fer valer i està present a la discussió i a la comunicació política dels partits molt sovint. Açò és degut a nou panorama polític a on nou actors amb formes de fer política, a priori, més progressistes han aparegut.

En aquest punt es tractarà de establir uns criteris a l'hora de donar als partits amb representació al Parlament de Catalunya la denominació o el pertinença a la "nova" o "vella" política. Al següent annex determinarem les característiques que s'associen i són desitjables als partits de "nova" política i veurem si els partits les compleixen o no. Per allò elaborem una taula i donem color als partits depenent de si aquestes es compleixen o no.

Expliquem els criteris i dades usades en la seva elaboració:

Sorgiment del partit posterior al 15-M: Classificació cronològica de sorgiment del partit abans o després del 15 de Maig del 2011 per a fer una classificació de "Nous" i "Vells" estrictament temporal.

Estratègia activista: Referit als esdeveniments programats pels partits del tipus manifestacions, assemblees, participació dels votants en la presa de decisions, juntes de veïns...La mobilització i la participació dels votants, no només als mítings dels partits, sinó també als esdeveniments esmentats són trets de una major qualitat democràtica que s'associen a una nova forma de mobilització. Aquí valorarem la descentralització del partit en juntes locals o de barris i les activitats programades durant el període de campanya i precampanya previ a les eleccions.

Discurs centrat en la realitat social i no a la batalla partidista: Orientació del discurs cap a les necessitats reals de la societat i no cap al descrèdit mutu entre partits. La política ha d'estar adreçada a les persones, i amb les referències a altres partits polítics a la comunicació de campanya i precampanya, no es tracten les necessitats reals de canvi.

Transparència: Ens referim a la claredat amb la que es presenta la seua gestió a les pàgines web, i també al nombre d'imputats que cadascun d'ells té per casos de corrupció política, ja que uns dirigents corruptes allunyen el partit de una gestió transparent. A aquest apartat tomarem com a referència "L'avaluació del nivell de transparència dels partits polítics" elaborat per l'organització Transparency International España a l'abril de 2015.

Ús de les xarxes, ús d'Internet com a canal de transformació: Internet és un canal de socialització, informació i activisme molt ampli, a on les noves generacions especialment expenen el seu temps sovint. La valoració de la presència del partit a les xarxes socials tenint en compte el nombre de tweets i de seguidors expressa l'ús que fan els partits d'aquesta nova via de fer política.

Comunicació interactiva i apoderament del votant: Comunicació interactiva que reconegui la capacitat i el valor de les aportacions de votants i militants en participacions internes del partit com votacions a la web, assemblees de barris,...

Cerca del trencament amb les elits i el status quo actual: Valoració de la seua comunicació i propostes al programa dels partits en el referit al trencament amb el sistema de gènere o socioeconòmic actual.

Així doncs la classificació dels partits en aquestes dues categories seria la que s'observa a la taula 1.

Taula 1 Indicadors de la pertinença d'un partit a la nova o vella política

	Junts Pel Sí	Partit Popular	Partit Socialista Català	Candidatura d'Unitat Popular	Catalunya Si Que es Pot	Ciutadans
Sorgiment del partit posterior al 15-M	Red	Red	Red	Red	Green	Red
Estratègia activista	Green	Red	Red	Green	Green	Red
Discurs centrar en la realitat social i no a la batalla partidista	Red	Red	Red	Green	Green	Green
Transparència	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Green
Actius a les xarxes, ús d'Internet com a canal de transformació	Green	Red	Red	Green	Green	Green
Comunicació interactiva amb empoderament del votant	Red	Red	Green	Green	Green	Red
Cerca del trencament amb les elits i status quo actual	Red	Red	Red	Green	Green	Yellow

* En el cas de Junts Pel Sí no considerem que sigui posterior ja que la totalitat de partits que formen la coalició hi eren ja abans del 15-M. Al cas de la coalició Catalunya Si Que es Pot, encara que la majoria de partits existien abans del 15-M, conta amb la presència de Podem.

** En l'informe de transparència es tenen en compte 10 aspectes diferents amb valor d'un punt sobre 10 per a cadascun dels apartats a complir. El verd s'atorgarà als partits amb una puntuació de 9,5 o 10, el groc als de una puntuació entre 7,5-9,5 i sota 7,5 serà color vermell. Malgrat de que la CUP no surt a l'informe, s'ha atorgat el seu color aplicant el mateixos criteris que a l'informe de Transparency International España.

*** A l'apartat de comunicació interactiva, amb roig són els partits amb comunicació unidireccional dirigint-se a la societat amb una jerarquia molt definida. I amb verds són els partits amb un lideratge més difuminat i amb una jerarquia més oberta.

Font: Elaboració pròpia (a partir de www.cristinaribas.net)

Operacionalització de la perspectiva de gènere:

Per tal d'observar el tipus d'inclusió de perspectiva de gènere en l'activitat d'aquests partits s'analitzaran els següents ítems:

- Grau de transversalització de la perspectiva de gènere
- Grau d'inclusió de gènere en l'ús del llenguatge
- Grau d'incorporació de les dones i el feminisme al programa electoral
- Grau d'incorporació de continguts de gènere a la comunicació
- Grau de representació equilibrada entre homes i dones

En cadascun dels apartats es descriu i justifica la rellevància de cadascun dels mateixos

Grau de transversalització de la perspectiva de gènere

Definició i Operacionalització

Segons el Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides transversalitzar la perspectiva de gènere és el procés de valorar les implicacions que té per als homes i per a les dones qualsevol acció que es planifiqui, tant si es tracta de legislació, polítiques o programes, en totes les àrees i en tots els nivells. És una estratègia per aconseguir que les preocupacions i experiències de les dones, igual que les dels homes, siguin part integrant a l'elaboració, posada en marxa, control i avaluació de les polítiques i dels programes en totes les esferes polítiques, econòmiques i socials, de manera que les dones i els homes puguin beneficiar-se'n igualment i no es perpetui la desigualtat. L'objectiu final de la integració és aconseguir la igualtat de gènere.

Al voltant del determinat anteriorment farem l'anàlisi dels diferents programes dels partits seguint amb la dicotomia entre partits de Vella i Nova Política, i establint com a criteri metodològic de comparació i qualificació de la transversalització els anomenats "Principis bàsics de la transversalització" per la Organització Internacional del Treball:

- "La Identificació inicial de qüestions i problemes en totes les àrees d'activitat hauria de permetre la identificació de diferències per raó de gènere."

- És molt important per a portar a la pràctica la idea de transversalització la disposició i assignació de recursos adequats ja siguin humans o financers.

- "No treu la necessitat d'elaboració de polítiques i programes específics per a les dones, així como la legislació al seu favor."

Anàlisi

El Partit Socialista Català fa menció de polítiques d'Igualtat en tots els punts en els que es divideix el seu programa, tractant de donar solució a les àrees on les dones es veuen especialment afectades. A més de proposar una perspectiva de gènere ample i institucionalitzada al procés de decisió política. Doncs podem dir que presenten una manera de fer política i de toma de decisions amb perspectiva de gènere amb un grau de transversalització mitjà-alt.

Al programa del Partit Popular no hi ha una clara identificació de problemes tenint en compte l'impacte de gènere que tindrien les seves polítiques. Presenta de manera abstracta

una proposició de llei de "apoyo a la maternidad y de protección de la vida", però per la resta no té cap política o programa específic per la igualtat, podent dir d'aquesta forma que la seua transversalitat es quasi nul·la.

A Junts pel Sí trobem que al llarg tot el seu programa esmenta puntualment polítiques per a pal·liar situacions quotidianes en les que les dones es veuen especialment afectades com són les tasques de cura de infants i gent gran, però no podem dir que sigui un programa amb un grau de transversalització alt ja que la seua gran majoria de referències per gènere les trobem agrupades a un mateix apartat de "Les polítiques d'igualtat efectiva i per la no discriminació" i aquest està a la pàgina 121 de les 125 que n'hi ha. Determinem el seu grau de transversalització com mitjà.

Catalunya Sí que es Pot presenta un programa electoral amb un apartat de gènere molt ampli, però a més d'açò, també trobem al·lusions a les dones i la igualtat en la resta d'apartats relatius a les persones com es treball, llar, salut, esports, mitjans de comunicació de massa i TIC's, etc., amb l'adjudicació dels recursos corresponents per a la seua implementació en forma de subvencions, protecció institucional, programes especials, etc. Trobem un grau de transversalització prou gran comparant-la amb la resta dels programes analitzats.

En el cas de Ciutadans no trobem una classificació o anàlisi diferenciat per gènere a l'hora de establir les seues polítiques i propostes. Té un apartat de "Políticas Sociales, lucha contra la desigualdad" però a la resta del programa la dicotomia home-dona no hi apareix. A aquest apartat si que trobem referències directes a les dones com la educació no sexista dels infants, el suport internacional de les dones o la bretxa salarial. Però hi ha un altre apartat amb especial importància per a les dones a on no s'ha aplicat la perspectiva de gènere que caldria per la seva importància com és la violència masclista. Amb tot açò podem dir que el seu grau de transversalització és mitjà-baix.

Per últim tenim el cas de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), que han dut a terme els continguts del seu programa basant-se a una visió "socialista, feminista i ecologista [...] que s'enfronti al patriarcat". Els temes referits a persones, encara que no estan molt especificats els mitjans, estan tractats des de l'objectiu de no reafirmar els rols de gènere. La seua transversalització es mitjana-alta, encara que el caràcter independentista del programa lleva prou protagonisme a la resta del contingut.

Conclusió

La transversalització, com s'ha exposat al començament d'aquest apartat, disposa de 3 principis bàsics per al seu anàlisi. El primer, i que millor s'engrana amb la natura del

concepte, serà el que tindrem en compte a l'hora de donar als partits una puntuació per a la classificació final:

-“La Identificació inicial de qüestions i problemes en totes les àrees d'activitat hauria de permetre la identificació de diferències per raó de gènere.”

Els altres dos referits als programes i recursos específics enfocats a les dones seran valorats posteriorment al tercer apartat de comparació “el paper de la dona als programes” per a tractar de no avaluar un punts o indicadors amb un cert grau de similitud dues vegades.

Doncs, a aquest apartat de transversalització, donarem als partits polítics una puntuació del 0 al 4 basada en la identificació que aquests han fet de qüestions i problemes de gènere en totes les àrees d'activitat que apareixen i són tractades al llarg de tot el programa electoral. Prendrem com a referència per a l'adjudicació de qualificacions la inexistència de transversalització com a valor mínim i la transversalització que considerem desitjable, amb una ampla perspectiva de gènere a tots els apartats, com a valor màxim.

Taula 2 Qualificació en transversalització del gènere

<u>Partit Polític</u>	<u>Qualificació:</u>
Partit Socialista de Catalunya	3
Catalunya Si Que es Pot	3,5
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	2,5
Junts pel Sí	2
Ciudadans	1

Font: Elaboració pròpia

Grau d'inclusió de gènere en l'ús del llenguatge

Definició i operacionalització

La llengua mai es manté estàtica, és una eina que està constantment en evolució i canvi per a que el seu ús sigui més adequat a la realitat de la comunitat que l'usa. La igualtat de gènere s'ha convertit en un requeriment democràtic que ha de reflectir-se a totes les àrees socials i l'ús del llenguatge és, per a moltes persones, una d'aquestes àrees ja que pot portar a confusió o a una invisibilització del paper que les dones juga en l'acció. "Les virtuts femenines tradicionals inclouen en lloc destacat la discreció, el silenci, l'absència de notorietat, la invisibilitat en suma. El llenguatge ens dona la mesura de la importància d'aquestes virtuts quan ser una dona pública és un insult i una desqualificació." (Beltrán, 2007)

En aquest apartat comparem l'ús del llenguatge que fan els distints partits polítics als seus programes i per aquesta anàlisi prendrem com a referència classificatòria alguns dels diferents tipus de recursos per a l'ús no sexista del llenguatge que trobem a la Guia per a l'ús no sexista del llenguatge a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) (Segona edició revisada i actualitzada del 2011). Aquests recursos es fan servir tant pel català com pel castellà, i són els següents:

1. L'ús de la forma femenina: "S'ha d'utilitzar la forma femenina quan fem referència a una dona o a un conjunt de dones en qualsevol tipus de text [...] Hi cal evitar la forma doble i usar la que correspongui segons la persona a qui s'adreça el text o a qui ens referim."

A l'esfera política, durant els discursos públics, la forma femenina ha començat a utilitzar-se en alguns casos com a substituta del masculí genèric. A la valoració dels partits, aquest fet, l'interpretarem com a un compromís o voluntat gran de canvi en quan al l'ús del llenguatge no sexista es refereix. Aquest ús del femení genèric tracta de aixecar una reflexió sobre el sexisme immers al llenguatge i el valorarem com a tret positiu a l'hora de l'anàlisi. No hem trobat texts provinents d'associacions lingüístiques o d'institucions que defensin el seu ús però les forces polítiques que l'usen es basen en que "Les dones hi són (al masculí genèric), però en petit, a segona línia i sense fer renou, que aquí estam els homes. Això és sexisme lingüístic i, per tant, també ho hem de combatre.

N'hi ha prou amb utilitzar termes col·lectius (com poble o gent) o el femení com a genèric referint-nos al subjecte persones. I si cal, per evitar confusió, desglossem en ells i elles o moltíssimes altres opcions. Tot, sempre, absolutament normatiu."

2. Formes genèriques/neutres i altres expressions: "Quan no ens referim a una persona concreta, sempre que es pugui s'han d'utilitzar noms invariables pel que fa al gènere" com per exemple persona o individu en lloc d'home, o persones adultes en lloc de adults. Aquí també entraran les expressions neutres o despersonalitzades (Ex: Tutorat en lloc de tutors).

3. Formes dobles o duplicitat: "Quan les exigències del text o la manca d'una paraula o expressió que defineixi allò que volem expressar no ens permeten fer servir formes genèriques o despersonalitzades, podem optar per fer servir la forma femenina i la masculina, especialment en singular."

A aquest punt, i desmarcant-nos una mica del criteri de la guia, l'ús de les formes dobles tindran una millor valoració que l'ús de les formes neutres ja que açò endevina una vigilància major a l'hora de visibilitzar el paper de la dona a la frase.

Anàlisi

A partir d'aquests punts determinarem quin és el recurs que s'empra i es fa servir als programes dels diferents partits, si es que es fan servir:

Al programa del Partit Socialista Català els recursos anteriors estan presents en totes les seues versions, fa servir les formes genèriques masculines com "autònoms", però sempre que no hi hagi un mot col·lectiu per a designar als grups de persones. En els casos on existeix aquesta possibilitat s'usen, com per exemple: "...la gent jove que ha emigrat" o "totes les persones". La duplicitat està present al desenvolupament del text en molts casos on s'ha cregut convenient el seu ús per fer-ho més detallat, i quan el col·lectiu al que s'adreça és el de les dones l'indica clarament amb l'ús de la forma femenina del llenguatge: "Fomentarem l'esport femení, garantint la pràctica esportiva [...] i recolzant les dones esportistes professionals".

Ara analitzarem la presència d'aquests recursos al programa del Partit Popular. L'ús de la forma genèrica masculina es la més usada junt a la referència a les famílies: "Si tienes hijos de 0 a 3 años..." o "...mismos deberes que el resto de ciudadanos". Al programa, la forma femenina és usada quan el col·lectiu adreçat està compost exclusivament per dones: "Si eres mujer embarazada...", i els mots col·lectius també s'utilitzen: "Pensada para ayudar a las personas y familias", "La Sociedad catalana" o " la gente mayor". La duplicitat és un recurs del llenguatge que no es troba al programa del PP ja que s'optà per l'ús de la forma genèrica masculina o pels mots col·lectius depenent del cas, apareixent la forma femenina només una vegada a tot el programa.

Tomant el cas del programa de Junts Pel Sí: la forma femenina s'usa quan el grup de persones adreçat està format exclusivament per dones : "Garantia d'accés de les dones a tots els àmbits de representació i presa de decisions". Encara que la forma genèrica masculina és utilitzada en nombroses ocasions (especialment als pronoms indefinits) l'ús dels mots col·lectius es du a terme en gran quantitat dels casos usant mots o expressions com. "la ciutadania de Catalunya" o "persones treballadores". La duplicitat o formes dobles està present també, encara que no és el recurs més utilitzat.

A la candidatura de Catalunya Si Que es Pot trobem els següents trets del llenguatge al seu programa: la forma femenina: "Promoure la representació i presència de dones esportistes i competicions de clubs femenins". La forma genèrica masculina hi és però amb una presència menor que els adreçaments a col·lectivitats (com: "persones consumidores i usuàries") o les formes dobles. Podem observar les dues variants en les que venen presentades aquestes duplicitats "ciutadans i ciutadanes" i "treballadors/es".

Al programa de Ciutadans trobem els següents recursos lingüístics. La forma femenina: Utilitzada quan les destinatàries són principalment les dones "que afectan principalmente a las mujeres y las niñas" o "integración de la mujer en la vida laboral". El masculí genèric s'utilitza en nombroses ocasions, com les formes no genèriques "personas desempleadas". Les duplicitats no són un recurs recurrent al programa de Ciutadans però n'hi ha: "Se considera básico el cambio de percepciones y conductas estereotipadas entre niños y niñas".

El següent i últim partit és la Candidatura d'Unitat Popular. La forma femenina és el recurs utilitzat per a adreçar-se al conjunt de les dones: "queaturi la violència contra les dones" o "Denunciarem la vulneració dels drets humans que pateixen les dones a nivell internacional."

Malgrat que la CUP és un dels partits polítics que fan ús del femení genèric a aparicions públiques o discursos, el seu programa no presenta aquesta estratègia. Trobem un alt grau en l'ús de formes neutres i duplicitat: "assemblea de regidors i regidores", "aquelles i aquells càrrecs electes". En aquests casos veiem que el femení ocupa el primer lloc en la enumeració. Si que hi ha

Conclusió

A continuació, i seguint amb la construcció del ranking, donarem una qualificació del 0 al 4 als diferents partits a una taula. Aquesta seria la taula resultant de mesurar la presència i importància que aquests recursos tenen als programes dels diferents partits polítics, valorant la quantitat d'usos i el apartat o la frase en la que s'usen. El valor mínim

correspondrà a l'absència dels recursos esmentats i el valor màxim correspondrà als partits que facin ús d'aquests recursos en major grau.

Taula 3. Qualificació en ús inclusiu del llenguatge

	Partit Socialista Català	Candidatura d'Unitat Popular	Ciudadans	Partit Popular	Catalunya Si Que es Pot	Junts pel Sí
Forma femenina	3	4	1	0	4	3
Mots col·lectius	3	3	2	2	3	2
Duplicitat	3	4	1	0	4	2

Font: Elaboració pròpia

Grau d'incorporació de les dones i el feminisme al programa electoral

Definició i operacionalització

En el següent apartat de l'anàlisi, tractarem de qualificar quin és el paper o la importància que té la perspectiva de gènere als diferents programes polítics dels partits.

Per dur-lo a terme determinem com a punt sotmès a comparació el diagnòstic del problema i quantitat/concreció de polítiques que els diferents partits porten als seus programes. Analitzant si són polítiques compromeses amb la igualtat o si perpetuen el rol de la dona en el model de societat patriarcal:

Anàlisi

La candidatura del Partit Popular presenta només que dos polítiques adreçades a les dones: "Si eres mujer embarazada, tendrás el apoyo económico, social y psicológico que necesitas para tener a tu hijo" i "Aprobaremos una ley de apoyo a la maternidad y de protección de la vida." No podem veure en aquestes dos polítiques un reconeixent o empatia amb temes que es consideren centrals en el camí cap a la igualtat de gènere com són polítiques pal·liatives de la violència masclista o la perspectiva de gènere a l'hora de dur a terme polítiques en qualsevol de les àrees d'activitat. És una altra forma de veure la diferenciació per sexe, on la igualtat no juga cap paper en aquestes propostes, sent polítiques assistencials dirigides a les dones. Trobem referències com "En nuestra sociedad no tienen cabida tampoco los que no respetan la dignidad de las mujeres o promueven el odio contra nuestros valores." Una defensa de les dones més com a instrument d'atac contra altres cultures que com a problema a eradicar en la nostra societat. És un programa con perspectiva de gènere i protagonisme de les dones molt baix i que a més advoca per una limitació al escolliment lliure de la maternitat ja que s'entén que la llei de "protección a la vida" fa referència a la limitació del avortament lliure. La maternitat i la vida, si no están relacionades amb la lliure elecció de les dones, no són polítiques de gènere ja que tracta a les dones només com a receptacle. Es per açò que no es pot considerar que la equitat de gènere o feminisme tingui cap pes en el programa del Partit Popular.

La candidatura del Partit Socialista Català proposa la perspectiva de gènere com a fil conductor de les polítiques que es duren a terme: "Crearem una oficina neutral dels pressupostos, adscrita al Parlament de Catalunya, per avaluar l'impacte econòmic, social, ecològic i de gènere de cada proposta legislativa", "Incorporarem una perspectiva de gènere

a totes les actuacions del Govern. " . A més afirma canvis i paritat en àrees de les societats a on la igualtat de gènere està més lacrada. Es per això que trobem un diagnòstic no molt extens, però que puntualitza encertadament problemes concrets presents com són la titularitat de les explotacions agràries, la desigualtat de gènere als esports, als cossos de seguretat i bombers tant com de oportunitats en general a la cerca de treball. A més, a cada diagnòstic, la seva proposta corresponent: "Fomentarem l'exercici de la titularitat compartida de les explotacions agràries per reconèixer plenament els drets de les dones en el sector agrari.", "Convocarem les places necessàries de mossos i bombers per reforçar aquests cossos, promovent una major presència de la dona en aquests cossos.", "Aprovarem una nova Llei Contra l'Explotació Sexual i dotarem la Llei per l'Eradicació de la Violència Masclista dels recursos i instruments necessaris per la seva implementació."

També altres mesures com exigències de plans d'igualtat a les empreses, Llei Contra l'Explotació Sexual, Llei per l'Eradicació de la violència masclista o programes educacionals internacionals. És un programa sensible amb la situació de la dona i amb una quantitat considerable de polítiques però a on es troba a faltar alguna al·lusió al problema del sexisme en quant a les arrels que aquest té a la societat patriarcal.

El programa de Junts pel Sí contempla al seu preàmbul: "Els poders públics fomentaran polítiques d'igualtat i de no discriminació per raons de gènere i impulsaran iniciatives que permetin, en aquest sentit, una realitat més igualitària i equitativa." Trobem un programa sabut dels problemes contemporanis que carrega la dona, encara que no senyala encertadament la societat patriarcal que podríem dir que és l'arrel de la problemàtica de gènere.

Al desenvolupament del programa, a més de l'anterior, s'esmenten els objectius que es pretenen assolir en matèria de gènere com una igualtat de oportunitat a l'accés a tots els àmbits de representació i responsabilitat institucional, el dret a la decisió sobre el fet de ser mare o no, eradicació de la violència masclista,...I també Lleis concretes com la Llei de igualtat de tracte i no discriminació, compliment estricte de la Llei d'igualtat de la Generalitat de Catalunya o la reforma horària cap a la coresponsabilitat familiar.

Al igual que el PSC, Junts pel Sí presenta un programa compromès amb la igualtat de gènere, amb un ampli catàleg de reformes però que manca d'un major grau d'aprofundiment al problema del masclisme assentat a la societat. A més d'una falta de transversalització al programa que és requeriment bàsic per a una desitjable perspectiva de gènere com ja vam veure anteriorment.

El programa de Ciutadans és un cas peculiar pel que fa a igualtat de gènere ja que té un punt dedicat íntegrament a "Políticas Sociales. Lucha por la desigualdad" condemnant fets i

amb mesures per a paliar situacions de femicidi o desigualtat com: "La Ley del Proxenetismo, a fin de luchar contra la trata de trabajadoras sexuales" "Ciudadanos condena los crímenes de ablación genital femenina y otros tipos de violencia hacia las mujeres y sus Derechos Humanos.", "Plan Autonómico de Cataluña contra la Violencia Doméstica", "Promoveremos medidas de conciliación de la vida laboral y familiar extendiéndose tanto a hombres como a mujeres."

També afirmen que "Desde Ciudadanos defendemos la igualdad entre Hombres y mujeres en todos los aspectos sociales, laborales y familiares combatiendo cualquier discriminación por motivo de género o sexo" però tot açò el fa d'una manera poc transversalitzada i amb mesures o afirmacions que podrien considerar-se com contraries al marc jurídic d'igualtat de gènere actual:

"Aunque estamos absolutamente comprometidos con la igualdad entre hombres y mujeres, rechazamos toda política encaminada a imponer artificialmente sistemas de cuotas rígidas de representación de cualquier sexo o minoría". "Plantearémos mecanismos de control para que eviten y penalizen las denuncias falsas."

Aquest fet unit amb les referències neutres com violència domèstica malgrat de violència masclista o les denúncies falses ens transmet una sensació de tractar d'esquivar la identificació del problema de gènere provocant una falsa neutralitat o invisibilització a l'hora de fer el diagnòstic del problema de gènere.

El següent partit és Catalunya si que es pot. El seu programa està basat en la explicació del model considerat fallit a tots els nivells (social, econòmic, ecològic, energètic,...) i les seues propostes per al canvi "Cal canviar-ho tot". Uns d'aquests canvis ha de ser el trencament del model patriarcal i el camí cap a una societat realment igualitària "Avançar en el principi de democràcia paritària [...] impulsant accions i campanyes de sensibilització per trencar l'ordre patriarcal i superar les desigualtats i segregacions sexuals existents".

Aquest concepte de trencament amb el model patriarcal i de millora de les condicions de la dona es repeteix constantment al llarg de tot el programa. Un programa que té el grau més alt de transversalització del presentats a les eleccions del 27-S amb un desenvolupament de polítiques fet des d'una perspectiva de gènere amplia. Amb açò estipulem que el seu programa té un diagnòstic del problema i propostes per a la seua solució prou detallat.

L'últim programa a comparar és el de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP). Malgrat de la centralitat del programa al voltant del caràcter plebiscitari que li assignaren a les eleccions autonòmiques, la situació de la dona i el trencament amb la societat patriarcal també és un tema recurrent a un programa que, seguint l'expressat-hi, persegueix "...una societat justa,

que acabi amb un capitalisme que genera misèria i que s'enfronti amb el patriarcat. [...] on el socialisme, el feminisme, l'ecologisme, l'anticapitalisme, la radicalitat democràtica i la lluita contra la corrupció siguin els elements bàsics." Que donaria com a resultat una societat "Amb plens drets per a les persones immigrants, feminista, amb l'avortament lliure i gratuït, que aturi la violència contra les dones, reconegui el treball de cures i apliqui polítiques feministes."

No podem dir que sigui un programa amb una transversalització d'un grau tan gran com el de Catalunya si que es pot, potser per l'esmentat anteriorment sobre el seu caràcter, però que si que li dona un paper renovat a la dona i que si que en porta a terme polítiques des de una perspectiva de gènere amplia a nivell, laboral, de salut, educatiu,....:

"Supervisar l'aplicació de Protocols d'Assetjament laboral i sexual, així com també a vigilar les condicions laborals, contractuals i salarials dels i les treballadores per acabar amb la discriminacions salarials per raó de sexe i gènere. I, en general, a revisar l'aplicació dels convenis col·lectius a les empreses públiques i privades amb l'objectiu de supervisar els drets laborals, salarials i sexuals de les dones, l'aplicació de plans d'igualtat i les mesures i/o accions positives.", "Apostem per una reformulació integral de la policia i un control efectiu de manera que la seva actuació pugui ser auditada en pla d'igualtat davant dels Tribunals de Justícia, així com la creació d'un òrgan de control ciutadà dels comandaments policials. En relació amb la tasca formativa dels agents, s'ha de prioritzar la formació social respecte als sectors amb perill d'exclusió social, tot realitzant una formació integral de caràcter feminista i dotant el caràcter psicològic i mediador d'especial rellevància."

Encara que el desenvolupament no es molt ample degut a l'esmentat anteriorment sobre l'enfocament plebiscitari, el fet de enllaçar els problemes de gènere amb el model patriarcal fan que el diagnòstic del problema sigui més correcte que uns altres analitzats anteriorment.

Conclusió

A les taules següents es donen qualificacions numèriques al diagnòstic que els distints partits polítics fan de la qüestió de gènere (sent el 0 un diagnòstic incorrecte o nul i el 4 un diagnòstic encertat o correcte). Considerarem un diagnòstic incorrecte aquell que doni com a resultat polítiques assistencialistes o aquell que no especifiqui a les dones com a grup especialment afectat en els casos de violència de gènere, desequilibri salarial o de càrrega familiar. Considerarem que un diagnòstic està correctament elaborat quan parla de necessitat de canvi estructural, de rols per gènere o de societat patriarcal; amb polítiques paliatives que cerquen per un canvi social.

Farem la mateixa graduació amb la quantitat i concreció de polítiques on el 0 és la inexistència de polítiques amb perspectiva de gènere i el 4 un nombre d'aquestes desitjables i amb concreció, reflectant aixina una adequada destinació de recursos.

Taula 4. Qualificació del diagnòstic de la desigualtat

<u>Partit Polític</u>	<u>Diagnòstic de la desigualtat</u>
Partit Socialista de Catalunya	2,5
Catalunya Si Que es Pot	3,5
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	3
Junts pel Sí	2,5
Ciutadans	0,5

Font: elaboració pròpia

Taula 5. Qualificació de les propostes polítiques cap a la igualtat

<u>Partit Polític</u>	<u>Quantitat i concreció de polítiques de gènere</u>
Partit Socialista de Catalunya	3
Catalunya Si Que es Pot	3,5
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	2,5
Junts pel Sí	3
Ciutadans	1

Font: elaboració pròpia

Grau d'incorporació de continguts de gènere a la comunicació

Definició i operacionalització

Al següent apartat de l'anàlisi comparatiu cercarem a les pàgines oficials dels diferents partits polítics per trobar les notes de premsa fetes públiques durant els períodes de campanya electoral (del 10 de setembre al 25 de setembre de 2015) i precampanya electoral (del 25 d'agost al 10 de setembre). Els objectius de la cerca són dos:

- La quantificació: quantificar els continguts de dones, gènere i igualtat a les notes de premsa.
- La qualificació: La perspectiva de gènere o feminista dels continguts quantificats.

Basant-nos en el treball de Nancy Fraser (1995) entenem feminisme com la perspectiva que considera que existeix una desigualtat de gènere o una manca de reconeixement de les dones i tot allò que és associat a que açò té causes estructural o sistèmiques i que cal revertir-les per a subvertir la situació.

D'aquesta forma veurem la posició que juga la perspectiva de gènere o feminista a les agendes dels diferents partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya. L'avaluació la durem a terme tenint en compte només el trobat a les seues webs ja que, cercant al diari La Vanguardia durant els dies de campanya i precampanya, no hi trobem cap menció en relació a gènere provinent dels partits polítics.

L'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura va elaborar un "Marco de indicadores para evaluar la sensibilidad en materia de género en las operaciones y contenido mediático" al seu document "Indicadores de Género para Medios de Comunicación" (Unesco, 2014). Serà seguint un d'aquests indicadors presentats al document com farem l'operacionalització de la comunicació de premsa dels partits polítics. Concretament seguint l'indicador de "Porcentaje de historias enfocadas específicamente en mujeres y/o en materias de alta relevancia/interés para las mujeres en el contenido de noticias y actualidades".

Anàlisi

A l'apartat de notícies de la pàgina web del Partit Popular de Catalunya no trobem res referent a les dones als períodes de campanya i precampanya. Es per això que determinem com a inexistent la comunicació sobre dones sent nul·la perspectiva de gènere a la comunicació electoral del Partit Popular de Catalunya.

En quant al Partit Socialista de Catalunya trobem dues notícies referents a violència masclista i Igualtat de gènere. Ambdós elaborades per Eva Granados, segona a la candidatura socialista a les eleccions del Parlament, i penjades a la web durant el període de precampanya electoral.

La primera, amb data 25/8/2015, és una demanda a la compareixença de la vicepresidenta del Parlament de Catalunya a legislatura anterior, Neus Munté, per a la seua rendició de comptes en quant al compliment d'obligacions referents a la lluita contra la violència masclista.

La segona, amb data 6/9/2015 és un recordatori d'Eva Granados a la que avui és la 14° Presidenta del Parlament de Catalunya, Carme Forcadell, sobre el creixement de les desigualtats entre homes i dones mentre que el seu company de candidatura, Artur Mas, era a la presidència. En el cas socialista, si que es parla de gènere i amb perspectiva de gènere.

A la seu digital del partit Ciutadans, més concretament a la "Sala de premsa", trobem una notícia amb data 23/09/2015 que relata l'exposat per Inés Arrimadas al "Circulo de Mujeres de Negocios". La candidata per Ciutadans a les eleccions del Parlament de Catalunya i única candidata femenina a la presidència de la Generalitat, va ser a una reunió amb les representants del organisme anteriorment esmentat, però a la notícia només es relata de manera molt general algunes de les seues declaracions sense cita alguna al referent a les dones. Així doncs, tot i sí existeix una nota de premsa amb esment a la temàtica, la perspectiva de gènere és absent.

Anant al apartat de notícies de la seua web, la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), van penjar un escrit amb data 17/09/2015 condemnant l'assassinat masclista de una dona a València i presentant les seves propostes per a l'atur de les víctimes per violència masclista, o com es recull a l'escrit, "per feminicidi". L'ús d'aquest terme, referit als assassinats de dones pel fet de ser-ho i encunyat per la renombrada activista Marcela Lagarde, és un indicatiu clar de la perspectiva feminista d'aquest grup.

A les notes de premsa de Catalunya Si Que es Pot i amb data 20/09/2015 ens trobem una publicació amb el resum de uns dels mítings que es portà a terme dies abans de les eleccions i a on es descriu al candidat Lluís Rabell com el que podria ser "el primer President feminista de la Generalitat" i amb una defensa oberta de la feminització de las societats actuals al voltant de temes com l'avortament, la bretxa salarial o les tasques de cura. De nou ens trobem davant d'una retòrica clarament feminista per l'ús de l'adjectiu feminista donat al seu candidat a la Presidència al titular de la notícia.

Per últim cas tenim a Junts pel Sí. A la seua pàgina hi ha un apartat d'actualitat amb les notícies de la coalició on, el 05/09/2015, apareix una entrada amb una cita de la candidata Carme Forcadell: "En un nou país les dones podran fer de dones". Si llegim ens adonem de que es tracta més d'un article de captació de vot femení més que no pas d'un anàlisi o proposicions de canvi en qüestions de gènere. El mateix passa amb la notícia del 25/09/2015 sobre el dinar que algunes de les dones que formen part de Junts pel Sí van tenir amb empresàries catalanes: "El que passi el 27S és la clau per a la dona perquè si fas un país nou, una estructura nova, tots els vicis i dinàmiques automàtiques i adquirides de desigualtat poden trencar-se".

D'aquesta forma comptabilitzem el nombre de notícies de cadascun dels partits al període de campanya i precampanya electoral (les publicades a les respectives pàgines web) i traquem el percentatge d'aquestes destinades a gènere (vegeu taula 6).

Taula 6. Nombre de notícies sobre gènere en campanya i precampanya

Partit Polític	Període	Nombre total de notícies	Nombre de notícies de gènere	Percentatge notícies de gènere
Partit Socialista de Catalunya	Campanya	28	1	3,57%
	Pre-Campanya	30	1	3,33%
Catalunya Sí Que es Pot	Campanya	42	1	2,38%
	Pre-Campanya	18	0	0
Partit Popular	Campanya	0	0	0
	Pre-Campanya	0	0	0
Candidatura d'Unitat Popular	Campanya	9	1	11,11%
	Pre-Campanya	4	0	0%
Junts pel Sí	Campanya	42	2	4,76%
	Pre-Campanya	31	0	0%
Ciutadans	Campanya	58	1	1,72%
	Pre-Campanya	74	0	0%

Font: elaboració pròpia

Conclusió

Durant el període de campanya electoral, tant partits com electorat, estan més actius a la vida política. La influència de la vida política a la vida diària dels ciutadans s'accentua durant els dies previs a les eleccions mitjançant mitjans de comunicació (televisió, periòdics, xarxes socials,...), publicitats als carrers (pòsters, adhesius,...), actes de campanya o simplement a conversacions quotidianes entre la població. Tot allò fa que la repercussió dels materials emesos pels partits polítics durant el període de campanya sigui més gran.

A la següent taula donarem als partits una puntuació quantitativa del 0 al 4 atenent al percentatge de notícies emeses, igual que hem fet als apartats anteriors. El 0 serà per als partits que tenen absència total de notícies de gènere, feministes o de gènere durant els períodes de campanya i precampanya. La valoració màxima de 4 és complicada d'atribuir, és difícil estipular o concretar quin és el percentatge desitjable de notícies de gènere durant el període de campanya i precampanya. Sense ser massa ambiciosos, estipularem aquest percentatge desitjable en un 10% ja que, en cas de que tots el compliren, suposaria un millora considerable en la majoria dels casos.

Taula 7. Qualificació de les notícies en precampanya electoral

Partit Polític	Qualificació notícies precampanya:
Partit Socialista de Catalunya	1,3
Catalunya Si Que es Pot	0
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	0
Junts pel Sí	0
Ciutadans	0

Font: elaboració pròpia

Taula 8. Qualificació de les notícies en campanya electoral

Partit Polític	Qualificació notícies campanya:
Partit Socialista de Catalunya	1,4
Catalunya Si Que es Pot	1
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	4
Junts pel Sí	1,9
Ciutadans	0,7

Font: elaboració pròpia

A la taula 9, per donar una sola puntuació conjunta, traurem una qualificació a on les notícies de campanya tindran el doble de valoració que les notícies durant la precampanya per la seua major importància.

Al llarg del anàlisi hem comentat en diferents ocasions que el feminisme no és part del temari central dels partits durant els seus discursos o que no està encertadament enquadrat a la vida política. Però a aquestes taules el que vegem és que, tot i que no té la importància que requereix, hi ha un canvi notori entre la quantitat de notícies en matèria de gènere al període de campanya i al de precampanya (llevant el cas del Partit Popular). Açò podria determinar que s'ha tingut més en compte col·lectiu femení, i el seu vot, quan les eleccions s'apropaven.

Com s'ha puntualitzat abans, les notícies durant campanya tenen més repercussió que les fetes durant precampanya. Açò el reflectirem a la taula final donant-li una major ponderació a aquestes a l'hora de donar la nota final en comunicació feminista.

A la taula següent el que s'avaluarà serà la qualitat de la perspectiva de gènere de les notícies quantificades. L'esment a la temàtica no necessàriament significa que la seua perspectiva de gènere o diagnòstic de la desigualtat sigui correcte. Aixina que a la taula la nota mínima de 0 serà per als partits sense notícies o amb una perspectiva de gènere incorrecta o absent, i la puntuació de 4 serà per als partits que presenten una perspectiva i retòrica de gènere correcta.

Taula 9. Qualificació dels continguts de gènere en les notícies de campanya

Partit Polític	<u>Qualificació notícies</u> <u>campanya:</u>
Partit Socialista de Catalunya	3
Catalunya Si Que es Pot	4
Partit Popular	0
Candidatura d'Unitat Popular	4
Junts pel Sí	2
Ciutadans	1

Font: elaboració pròpia

Grau de representació equilibrada entre homes i dones

Definició i operacionalització

La baixa representació de les dones al món de la política va ser un dels punts al voltant del qual giraven les propostes de canvi dels moviments feministes de la 2° onada entre els anys seixanta i setanta. La visibilització de les dones passava, entre altres, per tenir la seua corresponent representació a qualsevol dels escons de la societat, per descomptat, inclòs la política.

La seva exclusió política era entesa com una xacra democràtica ja que es mancava d'una major diversitat d'experiències i interessos per l'activitat legislativa i governamental. La pressió de l'opinió pública i l'acció dels moviments feministes, a partir d'aquest moment, aconseguiren que la tendència evolucionés cap a una millora en aquest aspecte al llarg dels últims 50 anys. A Espanya, el suport legislatiu de la representació política igualitària es va materialitzar al març del 2007 amb la "Llei d'igualtat efectiva d'homes i dones" durant el govern de Jose Luis Rodríguez Zapatero. Concretament a la Disposició addicional segona: "Modificació de la Llei Orgànica de Règim Electoral General" on s'afegí l'article 44bis

Aquesta llei obligava als partits polítics a complir la presència equilibrada de dones i homes en l'àmbit de la representació política, o el que és el mateix, la paritat electoral. L'evolució, fins a les eleccions de 2010, ha estat constant però malgrat tot, mai hi ha hagut menys d'un 60% d'homes a l'hemicicle. Ara ens centrarem al nostre objecte d'anàlisi, als partits polítics amb representació parlamentària.

No obstant això, no s'ha de confondre les llistes, en general, amb la posició concreta a la que cada formació decideix situar els candidats i candidates al llarg de les llistes. A les eleccions del Parlament de Catalunya, malgrat de Junts pel Sí i dels 4 escons de Ciutadans a Tarragona, els partits no han obtingut més d'un o dos escons a les circumscripcions de Tarragona, Lleida i Girona. Açò vol dir que han aconseguit representació només els primers de cadascuna de les demarcacions sent, la majoria, homes. L'única dona que va ser candidata a la Presidència de la Generalitat fou la cap de llista de Ciutadans, Inés Arrimadas. És per aquest motiu que una llista paritària no és sinònim de tindre una representació equitativa de gènere, com veurem a continuació.

Anàlisi

Al següent gràfic tenim quantificada la presència d'homes i dones a les llistes dels partits amb representació al Parlament de Catalunya. Els percentatges són els següents.

Taula 10. Percentatge d'homes i dones a les principals llistes electorals del 27-S

Partit polític	% Dones per llista	% Homes a la llista
CUP	49,63	50,37
CSQP	50,37	49,63
C's	41,48	58,52
JxSí	45,93	54,07
PP	45,19	54,81
PSC	48,15	51,85

Font: Elaboració pròpia

Ara tractarem de veure si aquests percentatges, ja desiguals per sí mateixa en alguns dels casos, es corresponem amb el percentatge d'homes i dones amb escon al Parlament de Catalunya una vegada dutes a terme les eleccions:

Taula 11. Presència d'homes i dones al Parlament de Catalunya. Legislatura 2015-2017

Partit polític	Dones al Parlament	Homes al Parlament	Total al Parlament
CUP	6 (60%)	4 (40%)	10
CSQP	5 (45,45%)	6 (54,55%)	11
C's	10 (40%)	15 (60%)	25
JxSí	27 (43,55%)	35 (56,45%)	62
PP	4 (36,36%)	7 (63,64%)	11
PSC	7 (43,75%)	9 (56,25%)	16

Font: Elaboració pròpia

Abans de continuar cal fer una matisació del percentatges mostrats en la taula anterior. Aquests són els escons amb la repartició actual, després de que les formacions portaren a

terme alguns canvis de representants per motius interns. Com que volem avaluar com les llistes estan elaborades, tindrem en compte la representació al Parlament resultant en primera instància, sense els canvis posteriors:

- La CUP, amb tot homes com a caps de llista, aconseguí una representació de 3 dones (30%) i 7 homes (70%).
- Catalunya Si Que es Pot aconseguí una representació de 4 dones (36,36%) i 7 homes (63,64%).
- Junts Pel Sí aconseguí una representació de 25 dones (40,32%) i 37 homes (59,68%).

En tots els partits, en qualsevol dels casos, el percentatge de dones disminueix comparant els representants a les llistes amb la representació efectiva del partit al Parlament de Catalunya.

Les llistes estan regulades per llei, qualsevol dels sexes, tindrà una representació entre el 40 i el 60%. Però, com hem comentat abans, una representació igualitària a les llistes no significa que la representació final al parlament sigui igualitària també. Els partits polítics, seguint enquestes, sondejos o resultats anteriors, poden endevinar o preveure quins són la quantitat d'escons que aconseguiran a les eleccions. Per exemple, si un partit polític trau normalment 1 escon a una circumscripció, sabrà que la persona que fiqui en primera posició serà la que serà al Parlament (amb el gènere que sigui). A l'hora d'adjudicar una qualificació als partits a l'apartat de representació, tindrem en compte la variació entre el percentatge de dones que són a les llistes dels partits i el percentatge de dones que finalment tenen representació al Parlament de Catalunya. En aquest cas, com s'ha desenvolupat abans, tots el partits disminueixen el percentatge de dones de les llistes als escons. Aixina que, a la taula, una variació inexistente serà valorada amb la nota màxima de 4 i aniran perdent punts fins a 0 que l'estipularem a la variació d'un 25% o més, ja que entenem que quan major sigui la variació menys casual haurà sigut la diferència. Tomarem les dades de representació al Parlament immediatament després de les eleccions i sense tenir en compte els canvis a posteriori per motius interns als partits. Variació percentual representació llistes/escons:

- Partit Socialista de Catalunya: -9,1%
- Ciutadans: -3,6%

- Candidatura d'Unitat Popular: -39,6%
- Catalunya si Que es Pot: -27,8%
- Partit Popular: -19,5%
- Junts pel Sí: -12,2%

Taula 12. Qualificació dels continguts de gènere en les notícies de campanya

<u>Partit Polític</u>	<u>Representació</u>
Partit Socialista de Catalunya	2,6
Catalunya Si Que es Pot	0
Partit Popular	0,9
Candidatura d'Unitat Popular	0
Junts pel Sí	2
Ciudadans	3,4

Font: Elaboració pròpia

Conclusions

Amb tot l'anterior és moment de traslladar tota la informació a una taula final amb l'objectiu de posar en comú totes les puntuacions, sumar-les i traure una nota global per a cadascun dels partits. Aquestes notes finals establiran un ranking de partits, de menys feminista a més feminista com a resultat final de l'anàlisi:

Taula 13. Taula de síntesi de resultats

	Partit Popular	Partit Socialista de Catalunya	Candidatura d'Unitat Popular	Catalunya Si Que es Pot	Ciutadans	Junts pel Sí
Transversalització	0	3	2,5	3,5	1	2
Ús del llenguatge no sexista	0,7	3	3,7	3,7	1,3	2,3
Forma femenina	0	3	4	4	1	3
Mots col·lectius	2	3	3	3	2	2
Duplictat	0	3	4	4	1	2
Protagonisme de les dones al programa	0	2,75	2,75	3,5	0,75	2,75
Diagnòstic de la qüestió de gènere	0	2,5	3	3,5	0,5	2,5
Quantitat/concreció de polítiques de gènere	0	3	2,5	3,5	1	3
Comunicació del partit polític	0	2,2	3,33	2,33	0,73	1,63
Continguts sobre gènere campanya i precampanya	0	1,4	2,66	0,66	0,46	1,26
Perspectiva de gènere o feminista als continguts	0	3	4	4	1	2
Representació	0,9	2,6	0	0	3,4	2

Font: Elaboració pròpia

A la taula, les cel·les verdes són les que agafarem per a establir les notes globals, són els tres apartats analitzats dels programes, la comunicació i la representació dels partits. Les cel·les blanques no es contenen a la nota global ja que, sent els subapartats, han sigut utilitzades per a traure la mitjana reflectida a les verdes. Açò serà el primer que farem, després ponderarem les notes de transversalització, ús del llenguatge i protagonisme de les dones per a traure la nota global del apartat referent al programa:

Taula 14. Taula de síntesi de resultats en relació al programa

	Partit Popular	Partit Socialista de Catalunya	Candidatura d'Unitat Popular	Catalunya Si Que es Pot	Ciutadans	Junts pel Sí
Qualificació global del programa	0,23	2,91	2,98	3,56	1,01	2,35

Ara ponderarem cadascuna de les notes ja que, independentment dels apartats que les formen, programa electoral, comunicació i representació tenen els tres el mateix valor, el resultat d'aquesta operació serà la qualificació total dels partits pel que fa al feminisme:

Taula 15. Taula de síntesi de resultats ponderats

	Partit Popular	Partit Socialista de Catalunya	Candidatura d'Unitat Popular	Catalunya Si Que es Pot	Ciutadans	Junts pel Sí
Programa electoral	0,23	2,91	2,98	3,56	1,01	2,35
Comunicació	0	2,2	3,33	2,33	0,73	1,63
Representació	0,9	2,6	0	0	3,4	2
Nota global del partit	0,38	2,57	2,10	1,96	1,71	1,99

Font: Elaboració pròpia

Doncs la classificació final de partits, de més feminista a menys, és la següent:

- Partit Socialista de Catalunya (PSC): 2,57
- Candidatura d'Unitat Popular (CUP): 2,10
- Junts pel Sí (JuntsxSí): 1,99
- Catalunya Si Que es Pot (CSQP): 1,96
- Ciutadans (C's): 1,71
- Partit Popular(PP): 0,38

Tornant a la qüestió inicial sobre el pes que tenia el cleavage nova-vella política podem determinar que és la clàssica diferenciació de esquerra-dreta la que influencia més la posició que els partits tomen al voltant de la perspectiva de gènere, sent Nova/Vella política una categorització que no reflecteix el compromís feminista d'un partit polític.

Com podem veure a l'última taula, els partits que situem més a l'esquerra política, han perdut molts de punts degut a la mala gestió de la seua representació potencial. Tant Catalunya Si Que es Pot com la Candidatura d'Unitat Popular han tret notes elevades als primers apartats, podem dir més teòrics, però han fet una mala gestió de la representació que podien aconseguir al Parlament de Catalunya. Doncs, és la regularitat que ha tingut el Partit Socialista de Catalunya als distints apartats la que li ha donat la primera posició al ranking.

BIBLIOGRAFIA

- Amorós, C. (1990). *Hacia una crítica de la razón patriarcal*. Buenos Aires. Antrophos Editorial.
- Beltrán, E. (2008). *Feminismos: Debates teóricos contemporáneos*. Alianza Editorial.
- Facio, A. (1999). *Feminismo, género y patriarcado*.
- Flesher, C. (2015). El sentido común, lo "político", el feminismo y el 15M. *Revista crítica de Ciencias Sociales*, Vol. 9.
- Ford, C. y. (1951). *Patterns of Sexual Behavior*. Harper & Brothers.
- Generalitat de Catalunya (2015) Eleccions al Parlament de Catalunya 2015. Obtenido de <http://resultats.parlament2015.cat>
- Herrera, C. (2013). Logros y retos del feminismo en el siglo XXI. Blog personal Coral Herrera Gómez.
- Humm, M. (1989). *The Dictionary of Feminist Theory*. Prentice-Hall.
- Martínez, E. (2005). Feminismo, democracia y cultura. *Revista Iberoamericana de Filosofía, Política y Humanidades*, Vol. 7 núm. 13.
- Rubin, G. (1989). Tráfico de mujeres: Nota sobre la "economía política" del sexo. *Revista Nueva Antropología*.
- Diari Ara (2015). Eleccions 27-s/ Parlament de Catalunya. Obtenido de <http://www.ara.cat/eleccions27s/dades/resultats-catalunya-2015>
- Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura. (2014). *Indicadores de Género para Medios de Comunicación*.
- Organización Mundial del Trabajo. Definición de la transversalización de la perspectiva de género. Obtenido de: <http://www.ilo.org/public/spanish/bureau/gender/newsite2002/about/defin.htm>
- Bryson, V. (2003). *Feminist Political Theory*. Palgrave McMillan.